Podpisnik: Mojca Medved Ladinek
Izdajatelj: SIGOV-CA
Serijska št.: 1236755114046
Podpisano: 20.7.2026 18:16

UPRAVNO SODIŠČE RS, ODDELEK V MARIBORU
ODLOČBA JE PRAVNOMOČNA
_____ sodišče v _____
dne 15.7.2026
Podpis pristojne sodne osebe:

REPUBLIKA
SLOVENIJA
UPRAVNO
SODIŠČE

II U 36/2026-15

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije, oddelek v Mariboru, je po višji sodnici Mojci Medved Ladinek,

v upravnem sporu tožeče stranke: **POGREBNO PODJETJE MARIBOR, javno podjetje, d. o. o.**, Cesta XIV. divizije 39 A, Maribor, ki jo zastopa odvetnik , zoper toženo stranko: **REPUBLIKA SLOVENIJA**, ki jo zastopa Informacijski pooblaščenec, Dunajska cesta 22, Ljubljana,

ob udeležbi stranke z interesom:

zaradi **dostopa do informacij javnega značaja,**

o **tožbi** zoper odločbo Informacijskega pooblaščenca številka 090-486/2025/7, z dne 15. 12. 2025, v zvezi z odločbo Pogrebnega podjetja Maribor d. o. o. številka ODL-18092025, z dne 29. 9. 2025,

izven naroka **15. julija 2026**

RAZSODILO:

I. Tožba se zavrne.

II. Vsaka stranka nosi svoje stroške postopka.

OBRAZLOŽITEV:

Potek upravnega postopka

1. Pogrebno podjetje Maribor d. o. o. (zavezanec za posredovanje informacij javnega značaja, v nadaljevanju organ) je z odločbo št. ODL - 18092025 z dne 29. 9. 2025 odločilo, da se prosilcu , (v nadaljevanju prosilec oziroma stranka z interesom) v celoti posreduje cena upepelitve, zaračunana strankam iz drugih občin in iz lastne občine (1. in 2. točka izreka), zavrne pa se zahteva prosilca za dostop do lastne cene upepelitve (3. točka izreka), do vseh elementov izračuna lastne cene (4. točka izreka) in do algoritma izračuna lastne cene iz elementov lastne cene (5. točka izreka). Ugotovljeno je bilo tudi, da stroški v tem postopku niso nastali (6. točka izreka).

2. Iz obrazložitve navedene odločbe izhaja, da je prosilec, v skladu z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja (v nadaljevanju ZDIJZ), zaprosil za dostop do naslednjih informacij:

   - cena upepelitve, ki jo organ zaračuna strankam iz drugih občin;

   - cena upepelitve, ki jo organ zaračuna strankam iz lastne občine;

   - lastna cena upepelitve;

   - vsi izračuni lastne cene, kot so npr. materialni stroški (cene in količine porabljenega plina, elektrike in drugih energentov, čistil, dezinfekcijskih sredstev in drugih materialov, stroški dela (cene ur in ure prisotnosti upravljavca peči in krogelnega mlina, čiščenja, dezinfekcije in drugih potrebnih del), pripadajoči znesek amortizacije prostorov, strojev in drugih orodij ter naprav, morebitni drugi elementi lastne cene; in

   - algoritem izračuna lastne cene iz teh elementov.

3. Organ je prosilcu posredoval podatke glede cene upepelitve, zaračunane strankam iz drugih občin in iz lastne občine, v zvezi s preostalimi zahtevanimi

informacijami pa pojasnjuje, da opravlja javno službo zagotavljanja 24-urne dežurne službe pogrebne dejavnosti, ki jo opredeljuje Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti (v nadaljevanju ZPPDej) kot gospodarsko javno službo, medtem ko je upepeljevanje pokojnika po 5. členu ZPPDej dejavnost, ki se izvaja na trgu.

4. Organ tako meni, da ni zavezan za posredovanje informacij glede lastne cene upepelitve, vseh elementov izračuna lastne cene oziroma do algoritma izračuna lastne cene iz elementov lastne cene, saj le-te ne nastajajo v javnopravnem delovanju, ampak v zvezi z izvajanjem tržne dejavnosti. Tržna dejavnost upepeljevanja prav tako ne vpliva na izvajanje gospodarske javne službe, ki jo izvaja organ, oziroma nima finančnih posledic na izvajanje gospodarske javne službe. Organ je posledično zavrnil dostop do željenih informacij v zvezi z izračunom lastne cene upepelitve, saj ima lahko lastnost informacije javnega značaja le tista informacija, ki je povezana z izvajanjem javnopravnih nalog.

5. Zoper zavrnilni del odločbe je prosilec vložil pritožbo, kateri je Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju IP oziroma tožena stranka) z odločbo št. 090-486/2025/7 z dne 15. 12. 2025 (v nadaljevanju izpodbijana odločba) ugodil in izpodbijano odločbo v 3., 4. in 5. točki izreka odpravil ter je odločil, da je organ prosilcu dolžan, v roku enaintridesetih (31) dni od vročitve te odločbe, posredovati fotokopijo dokumenta »Upepelitev-kalkulacija na dan 30. 9. 2025 glede na stroške 1-9/2025 na eno upepelitev« (1. točka izreka). Ugotovil je tudi, da posebni stroški v postopku reševanja te pritožbe niso nastali (2. točka izreka).

6. Glede na zahtevo in pritožbo prosilca, IP uvodoma ugotavlja, da je predmet presoje v pritožbenem postopku dokument »Upepelitev-kalkulacija na dan 30. 9. 2025 glede na stroške 1-9/2025 na eno upepelitev«.

7. Po vpogledu v Register zavezancev za informacije javnega značaja IP nadalje ugotavlja, da je organ gospodarska družba v neposredni ali posredni večinski lasti oseb javnega prava in javno podjetje kot izvajalec javne službe. Poleg tega je Zakon o gospodarskih javnih službah (v nadaljevanju ZGJS) predvidel možnost zagotavljanja gospodarske javne službe v javnem podjetju ter pri tem predpisal temeljne značilnosti in dejavnosti. Javna služba 24-urne dežurne službe se zagotavlja v obliki javnega podjetja (organa) na celotnem območju mestne občine v obsegu in pod pogoji, določenimi z odlokom. Pri zagotavljanju javnih dobrin je pridobivanje dobička podrejeno zadovoljevanju javnih potreb (drugi odstavek 2. člena ZGJS). Organ preko različnih tržnih pogrebnih storitev zagotavlja celovito ponudbo in kvalitetnejše opravljanje storitev javne službe. Dejavnost organa je izrazito v javnem interesu, saj opravlja naloge na področju izvajanja lokalne gospodarske javne službe, ki je nedvomno namenjena zadovoljevanju javnih potreb. Delovanje družbe je torej v celoti usmerjeno v nemoteno izvajanje

pogrebnih in pokopaliških storitev oziroma v kvalitetno izvajanje javne službe, ostale storitve pa so temu podrejene.

8. IP nadalje ugotavlja, da je Mestna občina Maribor (v nadaljevanju MOM) ustanoviteljica in edina družbenica Javnega holdinga Maribor d. o. o., katerega del je tožeča stranka. Javni holding Maribor d. o. o. je družba za opravljanje strokovno tehničnih, organizacijskih in razvojnih nalog na področju javnih služb ter izvaja naloge vodenja javnih podjetij in gospodarskih družb. MOM ima na podlagi Odloka o ustanovitvi Javnega holdinga Maribor d. o. o. in Akta o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo določene ustanoviteljske pravice, kot so npr. sprejetje letnega poročila in uporabo bilančnega dobička, imenuje večino članov nadzornega sveta javnega holdinga itd. Prav tako je javni holding ustanovitelj organa in ima določene ustanoviteljske pravice, kot so odločanje o sprejemu in spremembah akta o ustanovitvi, imenovanje večine nadzornega sveta (ki imenuje direktorja organa), o uporabi bilančnega dobička, katerega del so pa tudi prihodki/odhodki iz tržne dejavnosti upepelitve. MOM pa ima pri organu pristojnosti, kot so določanje načina in pogojev za izvajanje javne službe, odločanje o tarifah in cenah za uporabo javnih dobrin (mestni svet potrdi cenik storitev).

9. Na podlagi zgoraj navedenih kriterijev (določb ustanovitvenega akta, dejavnosti organa in pravic javnega holdinga ter občine kot ustanoviteljev in večinskih družbenikov), ki se po stališču pravne teorije in sodne prakse uporabljajo za presojo, ali gre za pravno osebo javnega ali zasebnega prava, IP ugotavlja, da je organ ne samo izvajalec javne službe, ampak kot javno podjetje tudi oseba javnega prava. Osebe javnega prava pa so, skladno s 1. členom ZDIJZ, v celoti zavezanke za posredovanje informacij javnega značaja.

10. Organ je torej kot javno podjetje in oseba javnega prava zavezanec po ZDIJZ na vseh področjih, ki so kakorkoli povezana z javnopravnim delovanjem, oziroma se nanašajo na dejavnosti, ki se izvajajo v javnem interesu ter so regulirane z javnopravnimi predpisi, ki organ zavezujejo. Namen ustanovitve organa, vpliv in nadzor občine kot ustanoviteljice/družbenice na poslovanje organa ter naravo primarnih dejavnosti zavezanca po presoji IP nedvomno kažejo na to, da zahtevanih informacij ni mogoče izločiti iz sfere nadzora javnosti. V obravnavanem primeru gre namreč za prepletenost dejavnosti izvajanja gospodarske javne službe in dejavnosti na trgu, pri čemer je slednja podrejena prvi. IP pri tem še pripominja, da je treba pri opredelitvi javnega podjetja in s tem organa po prvem odstavku 1. člena ZDIJZ izhajati iz pridevnika »javno«. Za terminom javno podjetje pa se skriva nekaj drugega, kot je običajna gospodarska družba, saj za javna podjetja velja drugačen, to je javnopravni režim.

11. IP ni sledil navedbam organa, da gre pri zahtevanih podatkih za podatke, ki se tičejo tržne dejavnosti, in da ne gre za informacije javnega značaja, k čemur še

dodaja, da je glede izvajanja pogrebne dejavnosti in upepelitve kot tržne dejavnosti že odločal v podobnih primerih, in sicer v odločbah št. 090-328/2022 in 090-223/2023. IP tako ocenjuje, da so pri zahtevanih informacijah izpolnjeni pogoji za informacijo javnega značaja, saj preostala dva pogoja, z vidika obstoja zahtevane informacije v materializirani obliki, v obravnavanem primeru nista sporna.

12. Ker se je organ ob odstopu pritožbe skliceval na to, da gre za poslovno občutljive podatke, katerih razkritje bi povzročilo organu gospodarsko škodo, je IP presojal tudi, ali gre morebiti za izjemo od prostega dostopa po 2. točki prvega odstavka 6. člena ZDIJZ (poslovna skrivnost). Ob upoštevanju tretjega odstavka 2. člena Zakona o poslovni skrivnosti (ZPosS) pa se za poslovno skrivnost med drugim ne morejo določiti informacije, ki so po zakonu (v konkretnem primeru po ZDIJZ) javne in ki se torej niti ne morejo določiti za poslovno skrivnost.

13. Glede "izjeme od izjem" po 1. alineji tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ (poraba javnih sredstev) IP pojasnjuje, da ZDIJZ sicer ne vsebuje definicije javnih sredstev, se je pa le-ta za potrebe postopkov dostopa do informacij javnega značaja izoblikovala s prakso IP, Upravnega sodišča RS in Vrhovnega sodišča RS. Pojem porabe javnih sredstev je namreč potrebno razlagati širše, kar pomeni, da gre za vsako odplačno ali neodplačno razpolaganje s premoženjem, tudi spremembo ali pretvorbo premoženja iz ene oblike v drugo, in tako poraba javnih sredstev niso le odlivi z računa neke javne inštitucije, ampak tudi vse druge odplačne ali neodplačne oblike razpolaganja z javnimi sredstvi. Povedano drugače, poraba javnih sredstev ni zgolj »trošenje«, pač pa so vse oblike razpolaganja z javnimi sredstvi.

14. Pri opredelitvi pojma javnih sredstev se je IP že večkrat oprl na določbe prvega in petega odstavka 20. člena Zakona o računskem sodišču (v nadaljevanju ZRacS-1), iz katerih izhaja, da spada med uporabnike javnih sredstev tudi oseba zasebnega prava, ki izvaja javno službo, in gospodarska družba, v kateri ima lokalna skupnost večinski delež. V konkretnem primeru pa organ izvaja javno službo in je gospodarska družba, katerega ustanoviteljica in družbenica je MOM ter sodi v skupino Javni holding Maribor d. o. o.

15. Pojem javnih sredstev ne zajema zgolj proračunskih sredstev, pač pa npr. tudi sredstva, ki jih izvajalec javne službe za izvajanje javne službe pridobi iz drugih virov. Po mnenju IP je treba v obravnavanem primeru šteti, da so s sredstvi javnih financ mišljena vsa sredstva, ki jih organ pridobiva na katerega od načinov, uzakonjenih v prvem odstavku 8. člena ZGJS (s ceno javnih dobrin, iz proračunskih sredstev in iz drugih virov, določenih z zakonom ali odlokom lokalne skupnosti). Ker je organ izvajalec gospodarske javne službe in je bil s tem namenom tudi ustanovljen, pa je posebna dejavnost temu podrejena, zato je transparentnost dela organa pomembna tudi na področju posebne (tržne)

dejavnosti in je nedvomno povezana z opravljanjem gospodarske javne službe, saj se prepletata tako izvajanje javne službe kot tržne dejavnosti organa v okviru izvajanja pogrebne dejavnosti.

16. Izvajanje upepelitev kot tržne dejavnosti je regulirano z javnopravnimi predpisi, potrebna so posebna dovoljenja, predpisani pa so tudi posebni pogoji za opravljanje te dejavnosti, kot izhaja iz ZPPDej. Organ je upravljavec objektov in infrastrukture, ki so potrebni za izvajanje gospodarske javne službe in za izvajanje pogrebne in pokopališke dejavnosti, in ki predstavlja gospodarsko javno infrastrukturo v lasti občine. IP tako meni, da mora biti javnosti priznana pravica nadzora nad pravilnostjo samega upravljanja in s tem pogrebne dejavnosti tudi izven obsega izvajanja obvezne gospodarske javne službe. Poleg tega pa občina preko nadzornega sveta, v katerem ima večino, odloča o dobičku, katerega del so tudi prihodki iz storitev upepeljevanja, zaradi česar gre po presoji IP v tem smislu za razpolaganje z javnimi sredstvi.

17. Glede na to, da je postopek dostopa do informacij javnega značaja v najširšem pomenu besede namenjen pridobivanju informacij, ki so v kakršnikoli povezavi z javnopravnim delovanjem, oblastnim delovanjem organov zavezancev, IP izpostavlja še bistveno funkcijo ZDIJZ, t. j. nadzorno funkcijo, ki javnosti omogoča, da izvaja nadzor nad porabo javnih sredstev in nad izvajanjem javnih funkcij. Za učinkovito izvajanje te funkcije je v konkretnem primeru bistvenega pomena, da se javnost seznani, na kakšen način organ upravlja z javnimi sredstvi. Le na opisan način je omogočeno doseganje namena nadzora javnosti, ki naj bi ga institut transparentnosti zasledoval, t. j. spodbujanje oziroma zagotavljanje smotrne porabe javnih sredstev in učinkovito izvajanje javnih funkcij.

18. Vsaka pravna oseba javnega prava, tudi javno podjetje, se mora zaradi vsega navedenega še dodatno zavedati, da je njegova svoboda, predvsem v delu, kjer se tržno delovanje prepleta z javnopravnimi nalogami, omejena ravno zaradi zahteve po transparentnosti delovanja. IP pa na tem mestu opozarja tudi na izjemen pomen dejavnosti gospodarskih javnih služb za državljane (občane), izhajajoč med drugim tudi iz določbe drugega odstavka 2. člena ZGJS, po kateri je pri zagotavljanju javnih dobrin pridobivanje dobička podrejeno zadovoljevanju javnih potreb.

19. IP tako utemeljuje, da informacije javnega značaja predstavljajo vse informacije, ki so kakorkoli povezane z izvajanjem dejavnosti javne službe, v zvezi s čimer se sklicuje tudi na sodbo II U 222/2023-30 z dne 23. 1. 2025, v kateri je naslovno sodišče poudarilo, da ima »javnost pravico tudi do podatkov, ki so le v zvezi s porabo javnih sredstev oziroma so s porabo teh sredstev le posredno povezani«.

20. Po presoji IP je treba upoštevati tudi določbe Zakona o javnih financah (v nadaljevanju ZJF). Javna podjetja, v katerih imajo občine odločujoč vpliv na

upravljanje, kot je v obravnavanem primeru, namreč sodijo po določbah tega zakona v javni sektor (8. točka prvega odstavka 3. člena ZJF). Takšna javna podjetja se lahko zadolžujejo in izdajajo poroštva samo, če je z zakonom, ki ureja financiranje občin, to dovoljeno, in pod pogoji, ki jih določi občinski svet (prvi odstavek 88. člena ZJF). Navedene zakonske določbe prav tako kažejo na dejstvo, da je organ zavezan delovati po javnih predpisih tudi, ko gre za dejavnosti izven obsega obveznih gospodarskih javnih služb.

21. K navedenim argumentom se pridružuje tudi dejstvo, da so občine pri razpolaganju s premoženjem zavezane postopati po Zakonu o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (v nadaljevanju ZSPDSLS-1), ki v 8. in 9. členu, kot dve izmed glavnih načel ravnanja s stvarnim premoženjem, določa načelo preglednosti in načelo javnosti. V postopkih ravnanja s stvarnim premoženjem in pri sprejemanju odločitev se zagotavlja preglednost vodenja postopkov in sprejemanja odločitev. Ravnanje s stvarnim premoženjem je javno, če zakon ne določa drugače, kar pa za obravnavani primer IP ni znano. V obravnavanem primeru gre namreč nedvomno za razpolaganje z infrastrukturo, katere upravljavec je organ, sicer pa je v lasti občine kot organa lokalne samouprave, za katere veljajo navedene določbe ZSPDSLS-1.

22. Na podlagi vsega navedenega, ob upoštevanju pomembnosti opravljanja gospodarske javne službe organa v razmerju do opravljanja posebne dejavnosti, tako IP zaključuje, da so podatki o lastni ceni in elementih te cene za upepelitev, prosto dostopni, in sicer na podlagi 1. alineje tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ.

Tožbene navedbe

23. Zoper izpodbijano odločbo tožeča stranka vlaga tožbo v tem upravnem sporu iz razlogov zmotne uporabe materialnega prava in zmotne oziroma nepopolne ugotovitve dejanskega stanja. Navaja, da je prepletenost izvajanja gospodarske javne službe in dejavnosti na trgu objektivno dejstvo, podrejenost izvajanja tržne dejavnosti izvajanju gospodarske javne službe pa je zgolj mnenje oziroma stališče tožene stranke, ki nima pravne podlage. Takšne podrejenosti ne določa niti zakon in tudi ne noben drug predpis. Prav tako noben predpis izvajalcu gospodarske javne službe ne prepoveduje hkratnega izvajanja tržne dejavnosti, o svoji tržni dejavnosti pa izvajalec gospodarske javne službe ni dolžan informirati javnosti in javnost od njega tudi nima pravice in zakonite podlage zahtevati takšnega informiranja. Poudarja tudi, da je gradnjo peči za upepeljevanje naročila in financirala sama, in da gre torej za njena lastna osnovna sredstva.

24. Tožeča stranka vztraja pri stališču, da je upepelitev tržna dejavnost, kar izhaja iz 2. točke 5. člena ZPPDej, v zvezi s čimer se sklicuje na odločbo Ustavnega sodišča RS U-I- 223/16-20 z dne 23. 4. 2020 in sklep Ustavnega sodišča RS U-I-32/17-37 z dne 31. 3. 2022 ter sodbo Upravnega sodišča RS I U 1082/2020-19 z dne 21. 9.

2021. Izpostavlja tudi revizijsko poročilo Računskega sodišča[1], iz katerega izhaja, da se pogrebna dejavnost deli na 24-urno dežurno službo, ki je obvezna občinska gospodarska javna služba, in na pogrebno dejavnost, ki se izvaja na trgu in predstavlja prevoz, pripravo in upepelitev pokojnika ter pripravo za izvedbo pogreba. V 2.2.1.2.3.a poglavju Revizije pa je tudi izrecno zapisano, da dejstvo, da se pogrebna dejavnost izvaja kot gospodarska javna služba, ni v skladu z drugim odstavkom 5. člena ZPPDej, po katerem se pogrebna dejavnost, razen 24-urne dežurne službe, kamor upepelitve ne spadajo, izvaja na trgu.

25. Tožeča stranka se prav tako sklicuje na sodbo Vrhovnega sodišča RS X Ips 96/2011 z dne 4. 7. 2012, iz katere izhaja, da niso vse dejavnosti, ki jih opravljajo javna podjetja, tudi gospodarske javne službe. Tiste dejavnosti, ki so v sferi tržnih dejavnosti (kot velja za upepelitev), torej niso podvržene razkrivanju informacij. Pri opredelitvi določene informacije kot informacije javnega značaja je odločilno, ali informacija kaže na dejstvo oziroma na okoliščino, ki vpliva ali bi lahko vplivala na izvrševanje javnih nalog. V nasprotnem primeru, kot je po oceni tožeče stranke podan v tej zadevi, ko gre za tržno dejavnost, pa ne gre za informacijo javnega značaja v smislu 4. člena ZDIJZ.

26. Tožeča stranka prav tako utemeljuje, da bi ugoditev zahtevku prosilca in s tem javno razkritje sporne informacije nedvomno škodovalo njenemu položaju na trgu, saj enako dejavnost izvajajo tudi druge pravne osebe, ki so konkurenti oziroma ji predstavljajo konkurenco. Slednje bi posledično svojo ponudbo in cene prilagajale oziroma nižale glede na razkrite cene tožeče stranke. Javni interes za razkritje kalkulacije cene upepeljevanja, ki ga izvaja tožeča stranka, bi bil podan le v primeru, če bi bile ogrožene vrednote, kot so življenje, zdravje ali varnost ljudi in podobno. Zgolj zaradi zanimanja ene osebe, to je prosilca, pa ni mogoče poseči v avtonomijo tožeče stranke in razkrivati informacij, ki niso javno dostopne, kot izhaja iz sodbe Upravnega sodišča RS I U 1992/2010 z dne 28. 9. 2011.

27. Tožeča stranka tako predlaga, da sodišče tožbi ugodi in izpodbijano odločbo odpravi ter odloči, da se pritožba prosilca zoper odločbo št. ODL - 18092025 z dne 29. 9. 2025 zavrne, oziroma podrejeno, da zadevo vrne toženi stranki v ponovni postopek z ustreznim napotilom glede pravilne uporabe materialnega prava. Predlaga tudi povrnitev stroškov postopka.

Navedbe tožene stranke

28. Tožena stranka v odgovoru na tožbo v celoti vztraja pri navedbah v izpodbijani odločbi in prereka vse tožbene navedbe ter sodišču predlaga, da tožbo zavrne. Izpostavlja, da je tožeča stranka ne samo izvajalka javne službe, ampak kot javno

1 Dostopno na spletni strani revizijskega sodišča: https://www.rs-rs.si/revizije-in-revidiranje/arhiv-revizij/revizija/ucinkovitost-ministrstva-za-gospodarski-razvoj-in-tehnologijo-pri-vzpostavitvi-pogojev-za-izvajanje/?no_cache=1&tab=%23tabs-4722#tabs-4722.

podjetje tudi oseba javnega prava. Osebe javnega prava pa so, skladno s 1. členom ZDIJZ, v celoti zavezanke za posredovanje informacij javnega značaja. Tožeča stranka je torej kot javno podjetje in oseba javnega prava zavezanec po ZDIJZ na vseh področjih, ki so kakorkoli povezana z javnopravnim delovanjem, oziroma se nanašajo na dejavnosti, ki se izvajajo v javnem interesu ter so regulirane z javnopravnimi predpisi, ki organ zavezujejo. Namen ustanovitve, vpliv in nadzor občine kot ustanoviteljice/družbenice na poslovanje tožeče stranke ter naravo njenih primarnih dejavnosti pa po oceni tožene stranke nedvomno kažejo na to, da zahtevanih informacij ni mogoče izločiti iz sfere nadzora javnosti, saj gre za prepletenost dejavnosti izvajanja gospodarske javne službe in dejavnosti na trgu.

29. V zvezi s tožbenimi navedbami o tem, da bi razkritje informacij škodovalo položaju tožeče stranke na trgu, pa tožena stranka poudarja, da gre v obravnavanem primeru za informacije, ki so, skladno z ZDIJZ, javne, in ki se torej niti ne morejo določiti za poslovno skrivnost.

30. Na podlagi razlogov, ki izhajajo iz obrazložitve izpodbijane odločbe, ter ob upoštevanju pomembnosti opravljanja gospodarske javne službe tožeče stranke v razmerju do opravljanja posebne dejavnosti, so tako po stališču tožene stranke podatki o lastni ceni in elementih te cene za upepelitev, na podlagi 1. alineje tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ, prosto dostopni.

Dodatne navedbe tožeče stranke

31. Tožeča stranka v prvi pripravljalni vlogi ponavlja tožbene navedbe in še dodatno pojasnjuje, da v konkretnem primeru dejavnosti upepeljevanja in javne službe tudi dejansko niso prepletene, saj se izvajajo ločeno, v posebnih ločenih prostorih, z zaposlenimi, katerih delovno področje je izključno izvajanje upepeljevanja. Tržna dejavnost se torej izvaja z opremo, ki je namenjena zgolj navedeni dejavnosti, skupno pa je zgolj vodstvo s podpornimi službami.

Druga procesna dejanja

32. V skladu s prvim odstavkom 19. člena Zakona o upravnem sporu (v nadaljevanju ZUS-1) je sodišče vročilo tožbo v odgovor stranki z interesom, ki odgovora na tožbo ni podal.

K I. točki izreka:

33. Tožba ni utemeljena.

34. Predmet presoje v obravnavani zadevi je izpodbijana odločba v delu, v katerem je IP organu naložil, da je dolžan prosilcu v roku enaintridesetih (31) dni od

vročitve te odločbe posredovati fotokopijo dokumenta »Upepelitev-kalkulacija na dan 30. 9. 2025 glede na stroške 1-9/2025 na eno upepelitev«.

35. Med strankami je sporno vprašanje, ali zahtevana informacija izvira iz delovnega področja organa v smislu 4. člena ZDIJZ, oziroma ali so podatki o lastni ceni in elementih te cene za upepelitev, na podlagi 1. alineje tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ, prosto dostopni. Tožeča stranka namreč navaja, da je upepelitev, skladno z drugim odstavkom 5. člena ZPPDej, tržna dejavnost, in da posledično obračunska kalkulacija ni javno dostopna informacija v smislu 4. člena ZDIJZ, poleg tega pa zatrjuje, da bi javno razkritje zahtevane informacije škodovalo njenemu položaju na trgu. Tožena stranka pa nasprotno izpostavlja, da je tožeča stranka javno podjetje in izvajalec obvezne gospodarske javne službe (24-urne dežurne službe pogrebne dejavnosti), čemur je upepelitev kot tržna dejavnost podrejena.

Pravna podlaga

36. Po drugem odstavku 39. člena Ustave ima vsakdo pravico dobiti informacijo javnega značaja, za katero ima v zakonu utemeljen pravni interes, razen v primerih, ki jih določa zakon.

37. Postopek dostopa do informacij javnega značaja ureja ZDIJZ, ki vsakomur omogoča prost dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja, s katerimi razpolagajo državni organi, organi lokalnih skupnosti, javne agencije, javni skladi in druge osebe javnega prava, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb (prvi odstavek 1. člena ZDIJZ). Namen ZDIJZ je, da ti organi zagotovijo javnost in odprtost svojega delovanja ter omogočijo uresničevanje pravice fizičnih in pravnih oseb, da pridobijo informacije javnega značaja, zato si morajo prizadevati, da dosežejo čim večjo obveščenost javnosti o svojem delovanju (2. člen ZDIJZ).

38. Skladno s prvim odstavkom 4. člena ZDIJZ je informacija javnega značaja informacija, ki izvira iz delovnega področja organa, nahaja pa se v obliki dokumenta, zadeve, dosjeja, registra, evidence ali drugega dokumentarnega gradiva (v nadaljnjem besedilu: dokument), ki ga je organ izdelal sam, v sodelovanju z drugim organom, ali pridobil od drugih oseb.

39. V prvem odstavku 6. člena ZDIJZ so nadalje določene izjeme, ki pomenijo, da v zakonsko določenih primerih organ informacij ni dolžan posredovati prosilcu. Skladno s prvo alinejo tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ pa se, ne glede na določbe prvega odstavka, dostop do zahtevane informacije dovoli, če gre za podatke o porabi javnih sredstev ali podatke, povezane z opravljanjem javne funkcije ali delovnega razmerja javnega uslužbenca, razen v primerih iz 1. in 5. do 8. točke prvega odstavka ter v primerih, ko zakon, ki ureja javne finance ali zakon, ki ureja javna naročila, določata drugače.

40. V prvem odstavku 5. člena ZPPDej je določeno, da je 24-urna dežurna služba obvezna občinska gospodarska javna služba, ki se izvaja v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe. Pogrebna dejavnost, ki se izvaja na trgu, pa obsega naslednje storitve: prevoz pokojnika, ki ga ne zagotavlja 24-urna dežurna služba, pripravo pokojnika, upepelitev pokojnika in pripravo ter izvedbo pogreba (drugi odstavek 5. člena ZPPDej).

Sodna presoja

41. Sodišče soglaša z razlogi, ki jih je v izpodbijani odločbi navedla tožena stranka, zaradi česar se, skladno z drugim odstavkom 71. člena ZUS-1, v celoti sklicuje na utemeljitev v izpodbijani odločbi, k temu pa še dodaja:

42. Ob upoštevanju citirane določbe drugega odstavka 5. člena ZPPDej upepelitev pokojnika nedvomno sodi v okvir pogrebne dejavnosti, ki se izvaja kot tržna dejavnost, kar izhaja tudi iz sodne prakse in revizijskega poročila, na kar vse se sklicuje tožeča stranka. Obenem pa tožeča stranka, ki je javno podjetje, izvaja tudi 24-urno dežurno službo kot obvezno občinsko gospodarsko javno službo, v skladu z določbami ZGJS. Pri zagotavljanju javnih dobrin pa je pridobivanje dobička podrejeno zadovoljevanju javnih potreb, kot določa drugi odstavek 2. člena ZGJS.

43. Sodišče pritrjuje ugotovitvam tožene stranke glede prepletenosti izvajanja gospodarske javne službe in tržne dejavnosti, ki je primarni dejavnosti izvajanja obvezne občinske javne službe v konkretnem primeru podrejena, kar samo po sebi resda ni izrecno zakonsko določeno, kot izpostavlja tožeča stranka, vendar pa tudi po mnenju sodišča, glede na namen ustanovitve javnega podjetja (t. j. nemoteno izvajanje pogrebnih in pokopaliških storitev oziroma kvalitetno izvajanje javne službe), vpliv in nadzor občine kot ustanoviteljice/družbenice na poslovanje tožeče stranke ter naravo dejavnosti, ki jih tožeča stranka opravlja kot javno podjetje, zahtevanih informacij ni moč izločiti iz sfere nadzora javnosti. V tem oziru zato pri razmejitvi obeh dejavnosti za odločitev v predmetni zadevi ne more biti odločilno, ali se upepelitev v praksi izvaja ločeno (t. j. v ločenih prostorih, z ločeno opremo, z drugimi zaposlenimi ...) od 24-urne dežurne službe kot obvezne občinske gospodarske javne službe.

44. V obravnavanem primeru gre namreč za vprašanje, ali je javnost upravičena dostopati do kalkulacije upepelitve glede na stroške na eno upepelitev, v okviru česar je prikazan izračun zaslužka, ki predstavlja razliko med prihodki in stroški. Zaslužek pa je, tudi v delu poslovanja, v katerem tožeča stranka kot javno podjetje izvaja tržno dejavnost, del bilančnega dobička, o katerem odloča občina preko nadzornega sveta, v katerem ima večino, zaradi česar gre tudi po presoji sodišča v tem smislu vsekakor za razpolaganje z javnimi sredstvi. Četudi je gradnjo peči za upepeljevanje, ki predstavljajo osnovna sredstva, naročila in financirala tožeča stranka sama, pa pri tem ne gre spregledati dejstva, da je

tožečo stranko ustanovila občina, in da so bila torej tudi v tem smislu porabljena javna sredstva. Zahtevana informacija bi torej lahko posredno vplivala tudi na izvrševanje javnih nalog[2].

45. Ker je transparentnost dela organa, tudi na področju izvajanja upepelitev kot tržne dejavnosti, nedvomno povezana z opravljanjem javne službe, sodišče soglaša s stališčem in utemeljitvijo tožene stranke, da so podatki o lastni ceni in elementih navedene cene za upepelitev prosto dostopni, in da se posledično tožeča stranka ne more uspešno sklicevati na to, da naj bi javno razkritje sporne informacije škodovalo njenemu položaju na trgu, saj gre za t. i. absolutno javne podatke, na katere razkritje volje "prizadetega" poslovnega subjekta nima vpliva.

46. Upoštevajoč vse navedeno sodišče zaključuje, da so bile pri izdaji izpodbijane odločbe spoštovane relevantne določbe ZDIJZ, prav tako pa je dejanska in materialnopravna podlaga odločitve ustrezno obrazložena. Na podlagi prvega odstavka 63. člena ZUS-1 je zato sodišče tožbo, kot neutemeljeno, zavrnilo.

K II. točki izreka:

47. Odločitev o stroških temelji na četrtem odstavku 25. člena ZUS-1, po katerem v primeru, če sodišče tožbo zavrne, trpi vsaka stranka svoje stroške postopka.

Odločitev brez glavne obravnave

48. Sodišče je, skladno s prvim odstavkom 59. člena ZUS-1, odločilo brez glavne obravnave, saj gre v obravnavani zadevi za vprašanje pravilne uporabe materialnega prava. V takšnih situacijah pa ZUS-1 sodišču daje izrecno pooblastilo, da lahko odloči brez glavne obravnave (prvi odstavek 59. člena ZUS-1). Hkrati koncentracija postopka na pravna vprašanja predstavlja tudi dopustno izjemo od izvedbe glavne obravnave, v skladu s prvim odstavkom 6. člena EKČP, po judikaturi Evropskega sodišča za človekove pravice (ESČP).[3]

PRAVNI POUK:

Pritožba zoper to sodbo ni dovoljena (prvi odstavek 73. člena ZUS-1).

Maribor, 15. julij 2026

Višja sodnica
Mojca Medved Ladinek

2 Prim. sklep Vrhovnega sodišča RS X Ips 96/2011 z dne 4. 7. 2012.
3 ESČP, Ramo Nune de Varovalca en S proti Portugalski z dne 6. 11. 2018, 190. točka obrazložitve; VSRS sodba opr. št. X Ips 114/2020 z dne 17. 11. 2020.